

Etienne Vermeersch Nuance in de zaak-Van Den Bleeken

Etienne Vermeersch is hoogleraar emeritus.

ETIENNE VERMEERSCH

Bij de algemene strekking van de opinie van Rik Torfs (DM 07/01) kan ik me aansluiten. Ik vind ook dat de omzichtige benadering van minister Geens alle waardering verdient. Op enkele punten moet ik echter radicaal afstand nemen van Torfs.

Vooreerst beschouwt hij het verwijzen naar ondraaglijk psychisch lijden in onze euthanasiewet als een toppunt van zelfbeschikkingsrecht. Dat is in veel opzichten fout. Dat lijden moet ten eerste gekoppeld zijn aan een medisch uitzichtloze situatie en daarover moeten minstens twee artsen oordelen. De autonomie van de patiënt is dus verregaand ingeperkt.

Ten tweede hebben de voorstanders van deze wetgeving vanaf het begin (ikzelf publiek in reeds 1971) de klemtoon gelegd op het aspect 'mercy death', het mededogen met de lijdende mens. Deze motivering staat volkomen los van de zelfbeschikking. De compassie is in verband met dieren zelfs het enige motief om ze te laten inslapen. Rik Torfs schijnt ook niet te weten dat een echt toppunt van zelfbeschikkingsrecht al heel lang in de Belgische wetgeving bestaat: zelfdoding (en poging tot

zelfdoding), ook zonder zinnige reden, is in België niet strafbaar.

Ten derde vindt Torfs dat Van Den Bleeken zelf in deze zaak winnaar is: sterven vindt hij immers erger dan lijden. Anderen hoeven het daar niet mee eens te zijn. Ik verkies de dood boven ondraaglijk lijden en een eminente figuur als Nobelprijswinnaar De Duve was dezelfde mening toegedaan. Torfs komt telkens weer terug op de zelfbeschikking en de vrije wil, terwijl iedereen beseft dat deze gedetineerde het in essentie over zijn lijden heeft.

Ethiek heeft inderdaad nuance nodig. Daartoe behoort het inzicht dat onze euthanasiewet niet één pijler heeft, zelfbeschikking, maar ook de tweede pijler van de barmhartigheid, de deernis met de lijdende mens.